

Beredning av inrättande av ett naturskyddsområde i Kvarken Merenkurkun luonnonsuojelualueen säädösvalmistelu

Lagstiftningsråd Lainsääädäntöneuvos Leila Suvantola
Juni / Kesäkuu 2022

Utgångspunkt för beredning i Kvarken Merenkurkun valmistelun lähtötilanne

- Arealen för det område som granskas uppgår till cirka 57 500 hektar, varav cirka 3 000 hektar är markområden
- Korsnäs, Malax, Korsholm, Nykarleby, Vasa och Vörå
- Projektet för inrättande av skyddsområdet gäller endast statsägda områden.
- Privata skyddsområden inrättade tidigare – formar en mosaik
- Tarkasteltavan alueen pinta-ala on noin 57 500 hehtaaria, josta maa-alueita on noin 3000 hehtaaria
- Korsnäsin, Maalahden, Mustasaaren, Uudenkaarlepyyn, Vaasan ja Vöyrin kuntien alueella
- Suojelualueiden perustamishanke koskee vain valtion omistamia alueita.
- Aiemmin perustettu yksityisiä suojelualueita – muodostaa mosaiikin.

Inrättande av ett naturskyddsområde Luonnonsuojelualueen perustaminen

- Miljöministeriet bereder tillsammans med Forststyrelsen en statsrådsförordning om inrättande av ett naturskyddsområde i sådana statsägda områden i Kvarken som reserverats för naturskyddsändamål.
- Förberedningen är del av den hela landet gällande projekt där naturskyddsområden inrättas på statsägda områden som redan tidigare reserverats för skyddsändamål - inrättade 350.000 hektar, kommande 537.000 hektar.
- Ympäristöministeriö valmistelee yhdessä Metsähallituksen kanssa Merenkurkun alueella sijaitsevien, valtion luonnonsuojeluun varattujen alueiden perustamista luonnonsuojelualueeksi valtioneuvoston asetuksella.
- Valmistelutyö on osa koko Suomen kattavaa hanketta, jonka tavoitteena on perustaa valtion omistuksessa olevat, luonnonsuojelutarkoitukseen varatut alueet luonnonsuojelualueiksi - perustettu 350.000 ha, tulevat 537.000 ha.

Tidigare beslut som verkställas Täytäntöönpanvat aiemmat päätökset

- Med inrättande av naturvårdsområden förverkligas på statsädga mark skyddsprogram eller skyddsbeslut som statsrådet har godkänt (som har reserverats för naturskydd i planläggning) :
  - Nationella naturskyddsprogram i Kvarken: skyddsprogrammet för Mickelsörarna (24.8.1989) och strandskyddsprogrammet (20.12.1990); programmet för skydd av fågelrika insjöar och havsvikar (3.6.1982)
  - Natura 2000 nätverket
  - Också
- Luonnonsuojelualueiden perustamisella toteutetaan jo aiemmin tehtyjä valtioneuvoston hyväksymiä päätöksiä valtion maalla (jotka huomioitu kaavoitusessa):
  - Kansalliset luonnonsuojeluohjelmat Merenkurkussa: Mikkelinsaarten saariryhmän suojelupäätös (24.8.1989) ja rantojensuojeluohjelma (20.12.1990); lintuvesiensuojeluohjelma (3.6.1982)
  - Natura 2000 –verkosto
- Lisäksi:
  - Vähäisiä Etelä-Suomen metsien suojelun METSO-alueita

Säädösvalmistelu / Lagberedning

Alkuvalmistelu / Förberedelse

Tiedottaminen / Informering

Kiinteistöt, kartat, sopimukset / Fastigheter, kartor, avtal

Osallistaminen / Medverkan

Kunnat, maakuntaliitto / kommuner, landskap 31.5.-7.6.2021

Järjestöt, viranomaiset / organisationer, myndigheter 5.-19.4.2022

Paikalliset / Lokala 1.-8.6.2022

Jatkovalmistelu / Fortsatt beredning

Saadun palautteen huomioiminen / Genomgång av respons

Asetuksen ja perustelumuistion laatiminen / Förföringsutkast och promemoria

Lausuntokierros (Lausuntopalvelu) / Utlåtande (utlatande.fi)

Muutokset / Ändringar

Valtioneuvoston asetus / Statsrådets beslut

Syftet för inrättande av naturvårdsområden Luonnon suojealueiden perustamisen tarkoitus

- Syftet är att bevara områdena i naturtillstånd och hålla dem fria från störningar som orsakas av mänskor
- Områdena tjänar naturfostran såväl som självständig vandring och naturforskning
- Inrättandet av områden stödjer också en hållbar användning av naturresurser, liksom naturturism, plockande av bär och svamp enligt allemans rättigheter
- Tarkoituksena on säilyttää alueet luonnontilaisina ja turvata niiden ekosysteemien kehitys.
- Alueet palvelevat opetustarkoitusta sekä omatoimista retkeilyä ja tutkimusta.
- Alueiden perustaminen tukee myös luonnonvarojen kestävää hyödyntämistä kuten luontomatkailua, jokamiehen oikeuksin tapahtuvaa marjastusta ja sienestystä

Naturvårdslagen ger ramer Luonnonsuojelulaki säätlee puitteet

- Användningen av naturvårdsområden bestäms av naturvårdslagen
- I princip
  - **Förbjudet** är ändring av natur, fångst eller dodande av djur, skadande av växter och marken osv
  - **Tillåten** är tex att plocka bär och svampar, fiska enlighet med de allmänna fiskerättigheterna
- Luonnonsuojeluun osoitettujen alueiden käyttöä määrittää luonnonsuojelulaki
- **Periaatteessa**
  - **Kiellettyä** kaikenlainen luontoa muuttava toiminta, eläinten pyydystäminen ja tappaminen, kasvien tai maaperän vahingoittaminen jne.
  - **Sallittua** marjastus, sienestys, kalastus yleiskalastusoikeuksin

Proposition för den nya naturvårdslagen RP 76/2022

Ehdotus uudeksi luonnonsuojelulaiksi eduskunnassa HE 76/2022

Byggnader, konstruktioner, vägar Rakennukset, rakennelmat, tiet

Förbjudet / Kiellettyä

- Uppföra byggnader eller konstruktioner och anlägga vägar,
- rakentaa rakennuksia, rakennelmia tai teitä

- Tillåtet / Sallittua
- **Bygga, restaurera och sätta i stånd byggnader och konstruktioner och att anlägga och underhålla stigar som behövs för vård och övervakning av området, för forskning, för guidning av allmänheten och utfärder och besök i området,**
- Sköta och sätta i stånd **byggnadsarvet**
- **Anlägga sådana vägar som behövs för guidning i området,**
- **Rakentaa, entistää, ja kunnostaa alueen hoitoa, valvontaa, tutkimusta, yleisön opastamista, retkeilyä ja alueeseen tutustumista varten tarpeellisia rakennuksia, rakennelmia ja polkuja**
- Hoitaa ja ennallistaa **rakennusperintöä**
- **Rakentaa sellaisen tien, joka on tarpeen alueen opastustoiminnan kannalta**

Med tillstånd av Forststyrelsen får man:
Metsähallituksen luvalla saa:

- Uppföra byggnader och konstruktioner som behövs för renskötseln
- **Restaurera och sätta i stånd även andra än i 14 § 1 mom. 1 punkten avsedda byggnader och konstruktioner**
- Rakentaa poronhoitoon liittyviä rakennuksia ja rakennelmia
- **Entistää ja kunnostaa muitakin kuin 14 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuja rakennuksia ja rakennelmia**

Mark, infrastruktur Maaperä, infrastruktuuri

Förbjudet / Kiellettyä

- Ta marksubstanser eller gruvmineral och skada markgrunden eller berggrunden,
- Dika,
- Rrakentaa rakennuksia, rakennelmia tai teitä
- Ottaa maa-aineksia tai kaivoskivennäisiä eikä vahingoittaa maa- tai kallioperää,
- Ojittaa,

- Tillåtet / Sallittua
- **Använda och underhålla vägar samt el- och telefonlinjer** och därtill hörande anläggningar i området,
- **Sätta i stånd säkerhetsanordningar för sjöfarten och farleder samt utföra sådana små röjningsarbeten som behövs för säkerhetsanordningarna**
- Utföra kartläggnings- och lantmäteriarbeten
- **Käyttää ja kunnostaa alueella olevia teitä, sähkö- ja puhelinlinjoja sekä näihin liittyviä laitteita**
- **Kunnostaa merenkulun turvalaitteita ja vesistön kulkuväyliä sekä tehdä vähäisiä turvalaitteiden edellyttämiä raivauksia**
- Kartoitaa ja tehdä maanmittaustötä

Med tillstånd av Forststyrelsen får man:
Metsähallituksen luvalla saa:

- Göra geologiska undersökningar och bedriva malmletning
- Tehdä geologisia tutkimuksia ja etsiä malmeja

Växter och djur / Kasvit ja eläimet

Förbjudet / Kiellettyä

- Ta eller skada svampar, träd, buskar eller andra växter eller delar av dem,
- Fånga, **döda** eller ofreda **vilda ryggradsdjur och förstöra deras bon** samt att fånga eller samla ryggradslösa djur,
- Ottaa, taikka vahingoittaa sieniä, puita, pensaita tai muita kasveja tai niiden osia,
- **Pyydystää, tappaa tai hätyyttää luonnonvaraisia selkärankaisia eläimiä tai hävittää niiden pesiä eikä pyydystää tai kerätä selkärangattomia eläimiä**

Tillåtet / Sallittua

- Sköta och sätta i stånd naturmiljön och kulturbiotoperna och återställa den naturliga utvecklingen,
- **Plocka bär och nyttosvamp**
- **Fiska** i enlighet med de allmänna fiskerättigheterna i 7 § i lagen om fiske
- Bekämpa eller avlägsna invasiva främmande arter
- fånga och döda mink och mårdhund
- Driva älg och vitsvanshjort
- Hoitaa ja ennallistaa luonnonympäristöjä ja perinneluontotyypejä sekä palauttaa alueen luontaisen kehityksen
- **Poimia marjoja ja hyörysieniä**
- **Kalastaa** kalastuslain 7 §:n yleiskalastusoikeuksien mukaisesti
- **Torjuua tai poistaa haitallisia vieraslajeja**
- Tappaa ja pyydystää minkkiä ja supikoiraa
- Ajaa hirveää ja valkohäntäpeuraa

Med tillstånd av Forststyrelsen får man:

Metsähallituksen luvalla saa:

- För forskning eller andra vetenskapliga ändamål • Pyydystää tai tappaa eläimiä, kerätä sieniä ja kasveja eller för undervisning fånga eller döda djur, samla svampar och växter och delar av dem och att ta djurbon samt mineralprov,
- Decimera antalet individer av **invasiva främmande arter enligt lagen om hantering av risker orsakade av främmande arter och även individer av andra växt- och djurarter om de har förökat sig alltför mycket eller annars blivit skadliga,**
- Avlägsna individer av viltarter som får jagas med stöd av jaktlicens, om individen i fråga utanför skyddsområdet orsakar ett uppenbart hot mot människors säkerhet eller hot om betydande ekonomisk skada på egendom
- Pyydystää tai tappaa eläimiä, kerätä sieniä ja kasveja tai niiden osia, eläinten pesiä ja kivennäisnäytteitä tutkimusta tai muuta tieteellistä tarkoitusta varten tai opetusta varten
- Vähentää vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta annetussa laissa tarkoitettujen vieraslajien ja haitallisten vieraslajien sekä, jos laji on tullut liian runsaslukiseksi tai käynyt muutoin vahingolliseksi, muidenkin kasvi- ja eläinlajien yksilöiden lukumäärää
- Poistaa sellaisten pyyntiluvanvaraisten riistaeläinlajien yksilötä, jotka suojualueen ulkopuolella aiheuttavat ilmeisen uhan ihmisen turvallisuudelle tai omaisuudelle aiheutuvasta merkittävästä taloudellisesta vahingosta

- Bedriva annat fiske än sådant som avses i 7 § i lagen om fiske
- Uppföra byggnader och konstruktioner som behövs för renskötseln
- Göra geologiska undersökningar och bedriva malmletning
- Landa med luftfarkost
- **Restaurera och sätta i stånd även andra än i 14 § 1 mom. 1 punkten avsedda byggnader och konstruktioner**
- **Driva älg i samband med jakt**
- **Ta hand om vilt som fallit inom området**
- Kalastaa muutoinkin kuin kalastuslain 7 §:ssä tarkoitettulla tavalla
- Rakentaa poronhoitoon liittyviä rakennuksia ja rakennelmia
- Tehdä geologisia tutkimuksia ja etsiä malmeja
- Laskeutua ilma-aluksella
- **Entistää ja kunnostaa muitakin kuin 14 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuja rakennuksia ja rakennelmia**
- **Ajaa hirveä metsästyksen yhteydessä**
- **Ottaa haltuun alueelle kaatunut riistaeläin**

Jakt Metsästys (17 a § 3 mom)

- I princip gäller förbjud av dödande, fångande och ofredande av djur på övriga naturskyddsområden utanför jaktlags 8 § områden där den lokala befolkningen har jakträtt
- Statsrådet kan tillåta jakt (helt / regionalt / en viss tidsperiod / specifika viltarter) i stadganden förutsatt att jakten inte äventyrar det syfte som naturskyddsområdet inrättades för eller inverkar skadligt på annan användning av området.
- *NB: Rätt att jaga på allmänt vatten och i den ekonomiska zonen enligt 7 § jaktlagen, om så stadgas (tillåten i Bottenvästs nationalpark för jakt på gräsäl)*
- Periaatteessa metsästyslain 8 §:n kuntalaisen yleisen metsästysoikeuden alueiden ulkopuolella eläinten tappaminen, pyydystäminen ja hätyyttäminen on kielletty.
- Valtioneuvosto voi asetuksella säätää metsästyksen sallimisesta (koko alue / osa-alue / osa aika / tietty riistalaji), jos metsästys ei vaaranna alueen perustamistarkoitusta tai aiheuta haittaa alueen muulle käytölle.
- *NB metsästyslain 7 § oikeus metsästäää yleisellä vesialueella ja talousvyöhykkeellä, jos niin säädetään (Selkämeren kansallispuistossa sallittu harmaahylkeen metsästykseen)*

Fiske Kalastus (17 a § 4 mom)

- I fråga om fiske inom övriga naturskyddsområden som är belägna på allmänt vattenområde och i Finlands ekonomiska zon tillämpas vad som bestäms i 8 § 1 mom. i lagen om fiske.
- Genom förordning av statsrådet får det emellertid föreskrivas att fiske ska begränsas (helt / regionalt / en viss tidsperiod) inom övriga naturskyddsområden som är belägna på allmänt vattenområde och i Finlands ekonomiska zon, om fisket äventyrar det syfte som området inrättades för eller inverkar skadligt på annan användning av området.
- Kalastukseen yleisellä vesialueella ja Suomen talousvyöhykkeellä sijaitsevalla muulla luonnonsuojelualueella sovelletaan kalastuslain 8 §:n 1 momentissa säädetään (vapaa-ajan kalastus + kaupallinen kalastus)
- Valtioneuvoston asetuksella voidaan kalastusta rajoittaa (koko alue / osa-alue / osa-aika) yleisellä vesialueella ja Suomen talousvyöhykkeellä sijaitsevalla muulla luonnonsuojelualueella, jos kalastus vaarantaa alueen perustamistarkoitusta tai aiheuttaa haittaa alueen muulle käytölle.

Andra möjligheter i förordning om inrättande Muut mahdollisuudet perustamisasetuksessa (17 a § 5 mom)

- försvarsmakten kan ha rätt till övnings- och utbildningsverksamhet på områden där den har nyttjanderätt och också i övrigt i vattenområden som hör till övriga naturskyddsområden,
- Kan vara tillåtet att placera och underhålla av säkerhetsanordningar för flygverksamhet och sjöfart och om andra motsvarande myndighetsåtgärder
- Kan vara tillåtet att bygga vägar, dra ledningar och lägga kablar, gräva diken och muddra farleder och att vidta andra motsvarande åtgärder
- förutsatt att dessa åtgärder inte äventyrar det syfte som området inrättades för.
- Puolustusvoimilla voi olla oikeus harjoitus- ja koulutustoimintaan alueella, johon sillä on käyttöoikeus, ja muutoinkin vesialueella
- voidaan sallia lentotoiminnan ja **merenkulun turvalitteiden sijoittaminen ja kunnossapito sekä muut vastaavat viranomaisen toimenpiteet**
- **Voidaan sallia tien, johdon ja kaapelin rakentaminen, ojan kaivaminen, vesikulkuväylän ruoppaaminen ja muu vastaava toimenpide**
- **jos toimenpiteet eivät vaaranna alueen perustamistarkoitusta.**

Kvällens ändamål Tämän illan tavoitteet

BERÄTTA om

- Förberedning
- Ramer som ges av naturvårdslagen

HÖRA LOKALA

- Synpunkter
- Behov
- Önskemål

KERTOA

- Valmistelusta
- Lainsäädännön asettamista puitteista

KUULLA PAIKALLISISTA

- Näkemyksistä
- Tarpeista
- Toiveista

